

ANALİTİK PUANLAMA ANAHTARI

6 soru · Toplam 100 puan

Her ölçüt bağımsız puanlanır. Yanlış, ilgisiz veya boş kanıt 0 puandır. Eşdeğer doğru ifadeler ve yöntemler kabul edilir. Bir işlem hatası, sonraki doğru yöntem için yeniden cezalandırılmaz.

Öğrenme çıktısı / kaynak grubu	Soru sayısı
TDE2.2. “Bir Diyeceğim Var!” temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme	2
TDE2.3. “Bir Diyeceğim Var!” temasında ele alınan metinleri çözümleyebilme	2
TDE2.4. “Bir Diyeceğim Var!” temasında ele alınan metinlerden hareketle okuma sürecini değerlendirebilme	1
TDE4.3. Günlük hayatta karşılaşılan durumlara ilişkin duygu ve düşüncelerini etkili kullanacağı yazısı için kural uygulayabilme	1

1. Yanlış anlaşılan söz · 13 puan

Hacivat, herkes konuşabilsin diye Karagöz’ün kısa konuşmasını ister. Karagöz, sözü fiziksel olarak çekilip uzatılabilecek bir ip gibi düşünür. “Çok uzun konuşma demek istiyorum.” cümlesi mecazı doğrudan açıklayarak yanlış anlamayı giderir.

6 puan · Hacivat’ın kısa konuşma ve başkalarına zaman bırakma amacını açıklar.

İki unsur birlikteyse tamamı; yalnız kısa konuşma varsa yarısı; yanlış/boşsa 0.

4 puan · Karagöz’ün sözü ip/uzatılabilen nesne gibi gerçek anlamda aldığını açıklar.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

3 puan · Doğrudan açıklama cümlesini yanlış anlamının giderilmesiyle ilişkilendirir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı cümleler kabul edilir.

Yaygın hata: Karagöz’ün toplantıyı kasten sabote ettiğini kesinleştirmek.

2. Mektupta değişen yorum · 12 puan

Ekin önce Deniz’in kendisine kırıldığını düşünür. Sonra Deniz’in onu yanında istemesine rağmen uzaklığı anladığını ve anlayış gösterdiğini fark eder. “Yanımda olmanı isterdim ama yolun uzun olduğunu biliyorum.” cümlesi değişimi sağlar.

3 puan · İlk düşünceyi kırılganlık varsayımı olarak belirtir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

6 puan · Son düşünceyi özlem/istekle birlikte anlayış gösterme olarak açıklar.

İstek ve anlayış birlikteyse tamamı; yalnız biri varsa yarısı; ters yorumsa 0.

3 puan · Yorum değişimini destekleyen cümleyi doğru gösterir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı cümleler kabul edilir.

Yaygın hata: Yanında olmanı isterdim sözünü tek başına suçlama saymak.

3. Mizahın kurulması · 12 puan

Mizah, Hacivat'ın mecaz anlamda kullandığı sözü Karagöz'ün gerçek anlamda yorumlamasıyla kurulur. Makas istemesi, sözü ip gibi düşünme yanlışlığını somutlaştırıp büyütür. Hacivat'ın doğrudan açıklaması, belirsizliği gidererek ortak anlam kurmalarını sağlar.

6 puan · Mecaz ve gerçek anlam yorumları arasındaki karşıtlığı açıklar.

İki yorum ve karşıtlık açıksa tamamı; yalnız yanlış anlama denirse yarısı; ilgisizse 0.

3 puan · Makas sözünü ip yorumu üzerinden mizahın somutlaşmasıyla ilişkilendirir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

3 puan · Doğrudan açıklamanın belirsizliği gidermek/ortak anlam kurmak işlevini açıklar.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı cümleler kabul edilir.

Yaygın hata: Yalnız “komik olduğu için güldürür” biçiminde kanıtsız açıklama yapmak.

4. Dilekçenin düzeni · 14 puan

Sorun bazı masalarda yetersiz aydınlatmadır; gerekçe akşamüstü yazıları okumanın güçleşmesidir; talep aydınlatmanın kontrol edilip düzenlenmesidir. “Okul Müdürlüğüne” hitabı yetkili kurumu gösterir. “Arz ederim” sözü, resmî makama saygılı ve açık talep sunma amacına uygundur.

8 puan · Sorun, gerekçe ve talebi doğru ayırır.

Her doğru işlevsel bölüm ölçütün üçte biridir.

3 puan · Hitabı karar/işlem yapabilecek makama yönelme işleviyle açıklar.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

3 puan · Resmî son söyleyişi talebin muhatabına uygunlukla ilişkilendirir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı cümleler kabul edilir.

Yaygın hata: Dilekçeyi yalnız tarih bulunduğu için mektuptan ayırmak.

5. Okuma yorumunu gözden geçirme · 15 puan

“Yolun uzun olduğunu biliyorum” ifadesini yeniden dikkate alırım. Deniz’in yalnız suçladığı sonucunu bırakır, Ekin’i yanında istemekle birlikte uzaklığını anladığı yorumuna geçerim. Benzer metinde karşıtlık bildiren bağlaçların iki yanını birlikte okuyup ilk yorumumu metnin bütünüyle karşılaştırırım.

3 puan · Geri bildirimin işaret ettiği anlayış cümlesini yeniden değerlendirme odağı olarak seçer.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

6 puan · Kesin suçlama yorumunu metnin iki yönünü koruyan yorumla değiştirir.

İlk yorum ile yeni yorum arasındaki düzeltme açık ve kanıtlıysa tamamı; yalnız yeni doğru yorum varsa yarısı; ilk yanlışı sürdürürse 0.

6 puan · Hatanın nedeniyle ilişkili uygulanabilir okuma davranışı önerir.

Bağlacın iki yanını/bütünü karşılaştırma gibi somut strateji varsa tamamı; yalnız dikkatli okurum derse yarısı; ilgisiz/boşsa 0.

Kabul edilen yanıtlar: Önce çıkarımı geçici not etmek, sonra karşı kanıt aramak gibi aynı hataya yönelik somut okuma davranışları da kabul edilir.

Yaygın hata: Yalnız görüşe katılıyorum demek; yorumun nasıl değiştiğini göstermemek.

6. Amaca uygun e-posta · 34 puan

Alıcı: Kulüp danışman öğretmeni

Konu: Kulüp toplantı saatinin değerlendirilmesi

Sayın Öğretmenim,

Kulüp çalışmalarına düzenli katılmak istiyorum. Servisim 15.30'da hareket ediyor, toplantı ise 15.40'ta başlıyor. Bu nedenle toplantılara katılamıyorum. Diğer üyeler için de uygunsa bir öğle arası toplantı yapılmasını önerebilirim. Uygun zamanın belirlenmesi için arkadaşlarımızın görüşleri de alınabilir. Önerimi değerlendirmenizi rica ederim.

Saygılarımla,

Ada

11 puan · Alıcı, açıklayıcı konu, uygun hitap ve kapanış oluşturur.

Dört biçim unsurunun her biri ölçütün dörtte biridir.

6 puan · Toplantı-servis saatlerini ve katılamama nedenini doğru ilişkilendirir.

İlişki ve saatler doğruysa tamamı; saatlerden biri yazılmadan doğru çatışma açıklanmışsa yarısı; neden ters/yanlışsa 0.

6 puan · Uygulanabilir zaman değerlendirme önerisi ve kibar talep sunar.

İki unsur varsa tamamı; biri varsa yarısı; ikisi de yoksa 0.

11 puan · Beş-yedi cümlelik gövdede bütünlüğü, saygılı üslubu ve yazım-noktalama düzenini korur.

İstenen cümle sayısı, bütünlük, uygun üslup ve dil kuralları dört bileşendir; her doğru bileşen ölçütün dörtte biridir. Dil bileşeninde bir anlam bozmayan yazım hatası tolere edilir; tekrar eden aynı hata bir kez sayılır.

Kabul edilen yanıtlar: Üyelerce uygun başka gün/saat araştırılması gibi gerekçeli öneriler kabul edilir. Gerçek e-posta adresi veya gerçek öğrenci adı zorunlu değildir.

Yaygın hata: E-posta yerine muhatabı belirsiz bir görüş yazısı yazmak veya saatleri ters ilişkilendirmek.

Kapsam dayanağı: <https://cdn.eba.gov.tr/yardimcikaynaklar/2026/09/KSDT/edebiyat2.xlsx> · 11. Sınıf · Senaryo 3